

**Europos Tarybos Pirmininko Jose M. Aznar kalba Europos Ateities Konvento
atidaromajame posėdyje**

Briuselis, 2002.02.28

Gerb. Parlamento Pirmininke,
Gerb. Komisijos Vadove,
Gerb. Konvento Pirmininke,
Mieli ponai ir ponios,

Konventas šiandien pradeda savo darbą – įgyvendina Lekenų Europos Viršūnių tarybos susitarimą pasirengti kitai Tarpyvyriausybinei konferencijai laikantis interesų įvairovės ir skaidrumo kriterijų.

Šiandien, pagal Lekenų deklaracijos pranašystes, mes iškilmingai atidarome Konventą, kuriam pirmininkaus Valery Giscard d'Estaing - žmogus, per savo ilgą politinę karjerą užsitarnavęs nepaprastai aukštą prestižą.

Visi jūs tikriausiai suprantate, kad šis renginys teikia ypač daug pasitenkinimo man bei taip pat ES pirmininkaujančiai Ispanijai.

Mes esame pasirengę padėti Konvento Pirmininkui, Vicepirmininkams ir nariams ir padaryti viską, kad jie atliktų savo misiją - iki numatyto termino pasiektų nustatytų tikslų.

Ponios ir ponai,

Nica yra ta priežastis dėl kurios šiandien esame čia. Nicoje buvo pasiektas daug pastangų pareikalavęs bendras susitarimas dėl esminių pagrindinių institucinių reformų, turinčių vykti kartu su plėtra ir parengti ateities Sąjungą.

Nicos sutartis atsiliepė į tokią galingą politinę realiją, kaip žemyno suvienijimas, ir ją patvirtinti buvo įmanoma sumanaus ES pirmininkavusios Prancūzijos darbo dėka. Iškart po to valstybių ir vyriausybių vadovai sušaukė Konventą, kuris šiuo metu

prasideda, žinodami, kad naujas etapas reikalauja naujų veiklos pavidalų ir svarstymų tam, kad toliau kurtume „daugiau Europos“, kaip teigia šiam pusmečiui iškeltas šūkis.

Ponios ir ponai,

Iki šiol pasiekta Europos vienybė yra istorinės reikšmės pergalė. Mūsų Sąjunga šiandien neabejotinai remiasi bendra politika ir tvirtu vieningos rinkos ir valiutos pagrindu. Todėl aš nepritariu toms nuomonėms, kuriose reiškiamos mintys apie egzistencinę krizę integracijos procese.

Priešingai, ši tariama krizė sutampa su ypač dinamišku vienijimo proceso etapu, kaip tai parodo euro atsiradimo apyvartoje sparta, greita pažanga naujoje Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje, veiksmingai pradėta bendroji gynybos politika, ir modernizavimo bei ekonominės ir socialinės reformos procesų skatinimas.

Nežiūrint į tai, taip jau yra, kad dėl situacijos pasaulyje Sąjungai yra būtina spartinti savo pažangos tempą. Žymus Europos filosofas, ispanas Ortega y Gasset ragino Europos valstybes siekti vienybės tam, kad galėtų pasipriešinti nacionalizmui ir „Europa“ vadinamo šio pasaulio regiono nuosmukio pavojui. Todėl Europos valia ši kartą turi išvelgti, kaip svarbu nedelsiant iš naujo apibrėžti savo vaidmenį pasaulyje, kuris, keičiantis amžiams, išgyveno giluminius pokyčius.

Tačiau nepamirškime, kad būtent mūsų sėkmės suteikia mums galimybę siekti dar didingesnių tikslų. Aš manau, jog naujų tikslų bus įmanoma pasiekti tikrai tuo atveju, jei pagrindine mūsų veiksmų gaire bus Europos projekto sustiprinimas.

Tai, kaip gali pasirodyti, nėra paprasta užduotis, ir nėra ji nei konservatyvi, nei, jie jums labiau patinka, konformistinė. Ji susijusi su dviejų pagrindinių integracijos proceso idėjų plėtojimu ir tobulinimu.

Pirmoji yra tai, kad mūsų ateitis priklauso nuo Europos gilios kultūrinės vienybės ir jos neabejotinos istorinės įvairovės pusiausvyros. Politinis rytojus turi būti pliuralistinio konstitucionalizavimo rytojus, gerbiantis įvairias valstybių narių teisės sistemas.

Būtent teisės, Europos Sąjungos teisės sistemos plėtra, Lekenio susitikimo deklaracijoje yra apibūdinta kaip „kelias į Europos piliečių konstituciją“.

Antrasis Europos integracijos principas yra tai, kad Sąjunga palaipsniui perims tas politikos sritis, kurios iki šiol buvo išimtinai priskiriamos valstybių [veikimo] sričiai.

Geresnio paskirstymo ir atsakomybės sferų apibrėžimo Europos Sąjungos viduje derinimas, žinoma, nėra lengva užduotis, nes mes privalome gebėti pasiūlyti formules ir sprendimus, kurios realiai pagerintų kasdienį europiečių gyvenimą.

Be abejonės, būtina išaiškinti ir geriau apibrėžti atsakomybės sritis, kad žmonės galėtų lengviau suvokti kas kuo užsiima Sąjungoje, ir kad būtų galima pareikalauti už tai atsiskaityti.

Tačiau tai neturi sukelti jau įgyvendinto ir sustiprinto Europos projekto regeso.

Mes turime negrįžti į situaciją, kurioje kiekvienas mūsų veikia savarankiškai tose srityse, kuriose iki šiol dirbome drauge, nes tai padėjo pasiekti nesitikėtos gyvenimo kokybės, kuri neša naudą visa Europai. Euro atsiradimas apyvartoje turi būti laikomas atskaitos, o ne paskirties tašku. Šis labai svarbus įsipareigojimas, kurį mes neseniai įgyvendinome, turi nukreipti mūsų darbą link tų sričių, kuriose žmonės (ir tarptautinė situacija) iš Sąjungos tikisi suintensyvintų veiksmų: Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės gilinimo, Europos socialinio modelio modernizavimo siekiant užtikrinti visišką užimtumą, ir mūsų tikrai bendros užsienio ir saugumo politikos plėtos.

Ponios ir ponai,

Europos integracija pati savaime nėra tikslas, bet greičiau priemonė pasitarnaujanti pačioms geriausioms Europos kultūros vertybėms: pagrindinės teisės visiems – be diskriminacijos, pliuralistinė demokratija, dalinimasis gerove ir ekonomikos konkurencija.

Pagrindinis tikslas, įkvepiantis šio Konvento darbą, turėtų būti tvarios ir veiksmingos Europos vizija: Europos, kurioje visi jos piliečiai galėtų vienodai džiaugtis vidaus rinkos, vieningos valiutos ir Europos socialinio modelio privalumais.

Nežiūrint į tai, kad didelė pažanga jau pasiekta, dar reikia nemažai nuveikti. Tikrai per konkrečių projektų ir pasiekimų darbotvarkę mums pavyks žmonėms suteikti galimybę susitapatinti su politinės Sąjungos kūrimu. Jei Europa turi ateitį – ir aš esu visiškai įsitikinęs, kad taip ir yra – tai turi būti kažkas, kuo europiečiai išties tiki, ką jie remia ir teigiamai vertina.

Ponios ir ponai,

Norėčiau perduoti jums didžiulį Europos Viršūnių tarybos ir savo asmeniškai tikėjimą šiuo Konventu ir jo Pirmininku. Jo darbe dalyvaus nepaprastai daug patyrusių ir didelio autoriteto žmonių.

Esu visiškai tikras, kad Konventas ir jo Pirmininkas neapvils europiečių lūkesčių ir sutelks dėmesį į klausimus, kurie tikrai svarbūs mūsų piliečiams.

Šio Konvento sėkmė priklausys nuo jo gebėjimo įsiklausyti į rūpesčius ir viltis, kuriuos visuomenė, reiškia ir įvairiuose nacionaliniuose debatuose bei Europos piliečių forume, kurio pasisakymai bus įtraukti į šio Konvento diskusijas.

Norint, kad Konvento darbas vyktų organizuotai ir veiksmingai, jam būtina palaikyti sinerginį ryšį su Europos Viršūnių taryba, nes ši institucija privalės priimti galutinį sprendimą dėl sutarčių reformos; ir, kita vertus, laikytis terminų ir grafiko, suplanuoto numatytiems darbams atlikti.

Tikrai tokiu būdu Tarpvyriausybė konferencija galės parengti naują sutartį per trumpą laiko tarpą, kaip ir būtų pageidautina.

Konventui išskylantis iššūkis – tai daugiau nei vien tik daug jėgų pareikalausianti sunki užduotis parengti reformas. Čia taip pat iškyla procedūros, jau taikytos rengiant Europos Pagrindinių teisių chartiją, teisėtumo patvirtinimo klausimas.

Sutvirtinus šį modelį reikštų, kad buvo žengtas labai svarbus žingsnis būtinoje nustatytos sprendimų priėmimo sistemos evoliucijoje, ir tai būtų dar viena priežastis pripažinti, kad Konvento nuopelnai priklauso nuo to, kiek jam pasiseks pateikti idealius pasiūlymus dėl Europos projekto sutvirtinimo, tolesnės integracijos ir pažengti priekin Europos Sąjungos konstitucionalizavimo procese.

Norėčiau užbaigdamas pasveikinti visus Konvento narius, kad jums buvo suteikta ši garbė - jūs buvote išrinkti prisiimti šią didžiulę atsakomybę. Ir išreikšti viltį, kad jūsų pastangos vainikuos sėkmė.